

Sygn. akt I PK 203/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa G. K.
przeciwko Zespołowi Szkolno - Przedszkolnemu Nr [...] w G.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 września 2019 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.
z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt VIII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego
Nr [...] w G. na rzecz powoda G. K. 240 zł tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z 19 kwietnia 2018 r. uwzględnił apelację powoda G. K. i zmienił wyrok Sądu Rejonowego w G. z 21 czerwca 2017 r. w ten sposób, że przywrócił powoda do pracy w pozwanym Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr [...] w G.. Jednocześnie oddalił apelację pozwanego.

Sąd Rejonowy za wadliwą uznał przyczynę wypowiedzenia „zmiany organizacyjne powodujące zmniejszenie liczby oddziałów u pracodawcy, skutkujące niemożnością dalszego zatrudnienia powoda” i zasądził mu odszkodowanie za naruszenie art. 30 § 4 k.p. oraz oddalił żądanie przywrócenia do pracy na

podstawie art. 45 § 2 k.p. Wobec konfliktu z częścią nauczycieli przywrócenie do pracy uznał za niecelowe. Zachowanie powoda nie było odpowiednią reakcją na zarzuty postawione mu w ramach postępowania antymobbingowego.

Sąd Okręgowy potwierdził naruszenie art. 30 § 4 k.p. Ponadto stwierdził, iż pozwany nie wykazał, że faktycznie doszło do wprowadzenia planowanych zmian organizacyjnych i zmiany te faktycznie nastąpiły w planowanym kształcie – nie wykazano więc nawet zasadności i tak zbyt ogólnie podanej przyczyny wypowiedzenia (art. 45 k.p.). Uzasadnione było zatem żądanie przywrócenia do pracy na podstawie art. 45 § 1 k.p. Brak było podstaw do zastosowania art. 45 § 2 k.p. Zachowanie powoda (zdarzenie z 22 grudnia 2015 r.) nie przesądza o niecelowości przywrócenia go do pracy. Miał żal do Dyrektora związany z niespełnieniem obietnicy poinformowania nauczycieli na Radzie Pedagogicznej, że powołana przez pracodawcę Komisja Antymobbingowa nie potwierdziła aby powód stosował mobbing. Sąd Okręgowy analizował kilka sytuacji, przedstawionych przez Dyrektora pozwanego w trakcie przesłuchania a dotyczących skarg na powoda i końcowo (generalnie) stwierdził, że nie obciążają powoda w żaden sposób i nie stanowią o niecelowości przywrócenia go do pracy. Powód jest dobrym nauczycielem. Wykazuje wyróżniające zaangażowanie. Uczniowie lubią prowadzone przez niego lekcje. Mają też liczne osiągnięcia. Powód otrzymywał listy gratulacyjne i wyróżnienia (...). Interes pracodawcy należy rozpatrywać przez pryzmat interesu dzieci uczących się w szkole. Interes nauczycieli jest na dalszym miejscu. Powód jest pozytywnie oceniany przez rodziców uczniów. Przemawia to za przywróceniem go do pracy.

W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie art. 45 § 2 k.p. poprzez niezastosowanie oraz nieuwzględnienie żądania przywrócenia do pracy z uwagi na brak celowości takiego działania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarga jest oczywiście uzasadniona wobec wadliwej subsumpcji prawa. Dokonana przez Sąd drugiej instancji wykładnia normy z art. 45 § 2 k.p., prowadząca do jego niezastosowania, stoi w sprzeczności z dominującym w orzecznictwie i doktrynie prawa pracy poglądem w zakresie stosowania danego przepisu (...).

Powód wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i dlatego wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie został uwzględniony.

Sąd Najwyższy nie rozpoznaje sprawy tak jak Sąd powszechny. Na etapie przedsądu nie ocenia podstaw kasacyjnych a tylko wskazaną podstawę przedsądu.

Ta zaś odwołuje się do regulacji opartej na klauzuli generalnej „niecelowości” przywrócenia do pracy z art. 45 § 2 k.p. Stosowanie prawa należy w pierwszej kolejności do Sądu powszechnego. Zarzut wadliwej subsumpcji może być uprawniony na etapie przed sądem apelacyjnym (odwoławczym). Wówczas sąd powszechny ocenia go na podstawie całego materiału, okoliczności i treści sporu.

Na etapie przedsądu punktem odniesienia dla tak sformułowanego zarzutu jest przesłanka podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., czyli aż oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Nie chodzi więc o naruszenie art. 45 § 2 k.p. ale aż o oczywistą wadliwość zastosowania tego przepisu. Takiej okoliczności nie można stwierdzić w tej sprawie. Przede wszystkim dlatego, że z analizy uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji wynika, iż wypowiedzenie było całkowicie wadliwe, czyli nie tylko ze względu na naruszenie art. 30 § 4 k.p. ale także ze względu na brak zasadności wypowiedzenia, czyli wypowiedzenie nie miało oparcia materialnego (zasadności), co wyraźnie Sąd drugiej instancji wyjaśnił i wskazał. Z tych przyczyn podstawą przywrócenia do pracy było naruszenie art. 45 § 1 k.p.

Zauważyć należy, że zarzucany konflikt personalny nie był przyczyną wypowiedzenia. Stał się przedmiotem sprawy w drugiej kolejności. Jednak skoro zmiany organizacyjne nie zostały wprowadzone, to w takiej sytuacji wypowiedzenie w ogóle nie powinno nastąpić i dlatego art. 45 § 2 k.p. nie ma swego pochodnego zakotwiczenia w zasadniczej treści sprawy. Wedle ustaleń liczba oddziałów była o 1 większa (a nie mniejsza). Ponadto zatrudniono nauczycieli (*jednego lub dwóch edukacji przedszkolnej oraz kilku na zastępstwo*).

Niezależnie, jak wskazano, art. 45 § 2 k.p. jest regulacją opartą na klauzuli generalnej, dlatego w pierwszej kolejności znaczenie ma stosowanie prawa przez

Sąd powszechny. Sąd Najwyższy uwzględnia zakres oceny przypisany Sądowi powszechnemu. Wykracza to ponad potrzebę argumentacji, gdyż ustalenia są wyraźnie i jednoznacznie korzystne dla powoda. Nie podważa ich skarga kasacyjna, wiążą zatem w ocenie zarzutu materialnego podstawy przedsądu naruszenia art. 45 § 2 k.p. Już Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód z pasją realizował zajęcia dydaktyczne, był lubiany przez swoich uczniów i miał z nimi bardzo dobre relacje, inicjował dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i wycieczki dla uczniów, był nagradzany wieloma nagrodami. Komisja antybulingowa nie potwierdziła, iżby dopuścił się mobbingu wobec nauczycielki. Reakcja powoda i pisma do rodziców mogą być tłumaczone zrozumiałą ochroną swojej godności pracowniczej i dobrego imienia wobec nieprawdziwych zarzutów. Konflikt w miejscu pracy, również wtedy, gdy nie jest przyczyną wypowiedzenia, lecz podstawą wniosku o zastosowanie art. 45 § 2 k.p. i nieprzywrócenie do pracy, nie może sprowadzać się do samej niechęci do pracownika, gdy obiektywna i racjonalna ocena wskazuje na jego uczciwą i dobrą pracę. Nie może zatem przeważać niechęć subiektywna (indywidualna). Konflikt semantycznie ma różne znaczenie i nie może być przyjmowany hasłowo, czyli nie stwierdza się go bez ustalenia jego treści, racji i przyczyn określonych zachowań.

W tej sprawie ustalenia, analizy i oceny Sądu powszechnego są pełne i wiążą Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c. ma zastosowanie również na etapie przedsądu). Nie była to zatem sytuacja, która pozwalałaby stwierdzić naruszenie art. 45 § 2 k.p., a już na pewno oczywistą wadliwość skarżonego wyroku, który w pierwszej kolejności odwołuje się do naruszenia przez pracodawcę art. 30 § 4 i 45 § 1 k.p.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie § 9 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.